

De klas heeft het toneelboek **Nepper dan nepnieuws** gelezen. In dit boek nemen Francis en opa een grappige vlog op. Ze doen alsof er een monster in het meer van Vakantiepark Vreugdevool woont. Televisiepresentator Matti del Fatti bewerkt het filmpje en zegt dat het allemaal écht waar is. Dat het monster daadwerkelijk bestaat! Dit nieuwsbericht slingert hij de wereld in en hij wordt door heel veel mensen geloofd.

Opdracht 1

Doorfluistertje

De klas speelt het spelletje *doorfluistertje*. Eén leerling begint en mag in drie korte zinnen vertellen wat hij of zij afgelopen weekend heeft meegemaakt. Dit wordt doorgefluistert aan een klasgenoot. De klasgenoot fluistert dit óók weer door en zo gaan de zinnen de hele klas rond.

Welke gebeurtenis vertelt diegene die als allerlaatste aan de beurt was? Klopt er iets van of is alle informatie veranderd?

Opdracht 2

Wat is echt nieuws? En wat is nepnieuws?

Echt nieuws is goed onderzocht door journalisten. Als een journalist hoort dat er ergens een brand is geweest, zet hij dat nooit zomaar in de krant of online. Hij gaat bij de brand kijken. Hij spreekt mensen in de buurt en stelt vragen aan de politie en de brandweer. Ook mag hij nooit zomaar iemand napraten. Als een vrouw zegt dat een popster haar auto heeft gestolen, gaat de journalist dat eerst checken bij de popster. Dit heet: *hoor en wederhoor*.

Stel de volgende vragen aan de klas. Deze vragen vormen de basis voor een gesprek of discussie over nepnieuws. Afhankelijk van de tijd kan er ook een selectie worden gemaakt.

1. Wat zijn betrouwbare bronnen voor nieuws?

Mogelijke antwoorden zijn: Jeugdjournaal, Kidsweek, het journaal, een (kwaliteits)krant. En wat als iemand iets vlogt of blogt? Is dat eigenlijk betrouwbaar? Is het dan meteen nep? Of kan het ook een beetje waar zijn?

2. Matti vertelde nepnieuws omdat hij van zijn baas een goede scoop moest hebben. Anders zou hij zijn baan verliezen.

Waarom verspreiden mensen nepnieuws?

Mogelijke antwoorden zijn: Ze willen opscheppen. Ze willen iemand zwart maken. Ze willen geld verdienen (met een spannend-klinkend berichtje op internet waar heel veel mensen op klikken, waardoor er geld wordt verdiend. Of de tekst *lijkt* op een nieuwsbericht, maar het is gewoon reclame). Ze willen de meningen van mensen beïnvloeden (bijvoorbeeld in verkiezingstijd).

3. Ken je voorbeelden van nepnieuws?

Misschien hebben de leerlingen recent iets over nepnieuws gehoord in bijvoorbeeld het Jeugdjournaal.

4. Hoe kom je er achter of iets nepnieuws is of niet?

Dat kan best lastig zijn. Volwassenen trappen er ook vaak in.

5. Wat kun je doen als je twijfelt aan een nieuwsbericht?

Mogelijke antwoorden zijn:

- Check waar het nieuws vandaan komt. Is de bron betrouwbaar? (Zie ook vraag 1.)
- Lees het hele bericht (en niet alleen de spannende kop, die misschien overdreven is, alleen maar om jouw aandacht te trekken). Staan er spelfouten in?
- Staat erbij wie de tekst heeft geschreven of wie het filmpje heeft opgenomen?
- Is het misschien een grappig bedoeld bericht? Of een mening van iemand?
- Ga na waarom iemand dit nieuwsbericht heeft gemaakt? Zit er een bedoeling achter, denk je?
- Praat over het nieuwsbericht. Met een vriend, je ouders, je juf of meester. Of met iemand die veel verstand heeft van het onderwerp. Wat denken zij van dit nieuwsbericht?

Opdracht 3

Schrijfopdracht

Op één dag in het jaar is nepnieuws wél leuk. En dat is op 1 april!

Schrijf een nep-nieuwsbericht. Maak er maar een supergrappig bericht van, zodat iedereen weet dat het hartstikke nep is.

Tips:

- Verzin een goede kop, die meteen nieuwsgierig maakt.
- Schrijf onder de kop de datum: 1 april (voeg jaartal toe)
- Begin meteen met de belangrijkste informatie. In een nieuwsbericht moet je met de deur in huis vallen.
- Beantwoord in je nieuwsbericht de volgende vragen: *Wie? Wat? Wanneer? Waar?* (Voorbeeld: De koning heeft een luchtkasteel laten bouwen. Gisteren kreeg hij de sleutel. Het luchtkasteel hangt ergens boven Den Haag. Als het niet mistig is, kunnen alle inwoners uit Den Haag het kasteel goed zien.)
(*wie* – de koning
wat – een luchtkasteel
wanneer – gisteren
waar – ergens boven Den Haag)
- Schrijf onder het nieuwsbericht:
Van uw verslaggever (voeg je naam toe)

